

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Berggreen, A. P.; Ved A. P. Berggreen.

Melodier til de af "Selskabet for
Trykkefrihedens rette Brug" udgivne
fædrelandshistoriske Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C. C. Lose & Olsens Forlag, 1840

Fysiske størrelse | Physical extent:

1 partitur. XII + 83 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Thea Løjolu

Berggreen's
Melodier til fædrelandshistoriske
Digte . 1840

Componistene:

Bay, Rudolph. pag 74.

Berggreen, A. P. pag: 2. 6. 8. 12. 14. 22. 26. 27. 30. 38. 40. 46. 48.
54. 56. 59. 60. 62. 64. 65. 66. 68. 72. 76.

Folkemelodier pag: 16. 20. 36. 52.

Gade, A. V. pag: 10. 25. 28. 42. 58.

Hartmann, Joh. pag: 4. 81.

Fallenbach, P. C. J. pag: 24.

Krosing, P. C. " 18. 44.

Kunze, J. L. W. " 34.

Rasmussen, P. C. " 1.

Rogert. pag 50.

Weyre, C. C. J. pag: 32.

Det Kgl. Bibliotek

130024623646

Skannet

nu 6907.2229

Melodier

D214
(Danmark)

til

de af „Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug“ udgivne

fædrelandshistoriske Digte.

Bed

A. P. Berggreen.

Koster fint heftet 4 Mk. 8 Sk.

Kjøbenhavn.

Paa C. C. Løse & Olsens Forlag.

Trykt hos J. D. Nøist, Bog- og Bodestrykker.

1840.

W. C. L. & Co.

Printed and Published by W. C. L. & Co.

For the Proprietors of the

W. C. L. & Co.

W. C. L. & Co.

W. C. L. & Co.

W. C. L. & Co.

W. C. L. & Co.

Deres Majestæt,
Dronning Caroline Amalia,

Folketsangens høie Belynderinde,

tilægges

denne Melodiesamling

allerunderdanigst

af

A. P. Berggreen.

Indledning.

„Sang var i Nordens Gedenold baade en Trang for Hjertet, og tillige dets Lyst. Den hørttes baade, hvor Hornene ginge rundt paa Gildet, og naar Sværdhug skulde veksles i Kampen. Ved Draper blev Seirvinderen lønnet, ved Udvælgelse blev Udaadsmanden bestrømmet. Unglingen vilde vinde sin Pige ved de saakaldte Mandsange, og den Avindsyge skade sin Modstander ved Galder. Hvad der stærkt bevægede det dybe Sind, yttrede sig ikke i Talens Strøm, men i en kort Strophe, hvis Kraftord bleve en Gjenklang af Følelsen, det korte Vers blev tilligemed Begivenheden erindret. Lovformularerne vare digteriske; de Syndsprog, hvori Fortidens Klogskab udtalte sig, erholdt ved Riimbogstaverne deres Runding. Alt, hvad der saaledes skulde overantvordes de kommende Slægter, maatte først ved Sangens Kraft erholde Liv og Varighed.

Aarhundreder randt hen, og Tiderne forandrede^{*)}).

P. C. Møller.

At virke til Folkesangens Forædling har steds forekommet mig at være det skønneste Maal, en Musiker kan sætte sig. Saavel nærværende Samling af Melodier, som mine „Sange til Skolebrug^{**)}“ ere fremkaldte ved det Ønske hos mig at kunne virke Noget i denne Retning; thi fra Skolerne maa Sandten for Musik udbrede sig i Folket, og ligesom en renere musikalsk Smag vist ikke kan forberedes eller begrundes paa en sikkere Maade, end ved en hensigtsmæssig Sangunderviisning i Skolerne, i det Ungdommens Hjerter let aabne sig for Indtrykket af ædle, simple Melodier, og bevare dette uudsletteligt, saaledes er der vist heller ikke noget virksommere Middel til at vække og vedligeholde patriotiske Følelser hos Folket (for ikke at tale om Kunstens dannende Indflydelse paa dets hele sædelige Tilstand), end Udbredelsen af Sange imellem Almuen, der i en folkelig Tone behandle fædrelandiske Emner. Men der staaer

for os i denne Henseende saa Meget tilbage at ønske, at vi kun af giennemgribende Forholdsregler kunne haabe nogen betydelig Forandring til det Bedre i denne ikke uvigtigste Deel af Folkedannelsen. Flere Aarhundreder tilbage i Tiden, da de under Navn af „Kæmpeviser“ bekendte Sange lode fra Alles Læber, havde man ogsaa i Danmark en Folkesang; men disse Toner hændte omtrent i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede, fra hvilken Tid fremmed Landskultur fik mere og mere Indpas heri Landet, vistnok til Kunsts og Videnskabeligheds Fremme, men ogsaa til Hindring for Nationalaandens Udvikling, der først i senere, ja senere Tider har hævet sig til en Selvfærdighed, som man tør haabe ogsaa vil gjøre sig gjældende udenfor de politiske Anliggender, i enhver aandelig Retning. Hine Sange fortrængtes da af fremmede, „usle, kjedsommelige, tildeels allegoriske, for største Deel af Tydske oversatte Compositioner fra 16de og 17de Aarhundrede om Elskovens Længsler, om Klaffer og Bagvaskelse, om falske Tunger, om Trostabs Sjældenhed og flere saadanne Hverdags-Emner, behandlede uden al Smag og Ynde^{*)}“. Hvad der endnu af Folkesang lever imellem Almuen

*) S. Indledningen til H. Chr. Lynghøys „Færoiske Dvaere“.

**) 1ste Hæfte (1834) indeholder 38 trestemmige Sange; 2det Hæfte (1836) 30 firestemmige; 3die Hæfte (1836) 55 tostemmige; 4de Hæfte (1839) 47 trestemmige Sange. En ny forbedret og forøget Udgave af 1ste Hæfte ligger færdig til Trykken. Hver Samling, stift hæftet, koster 3 Mk. 8 Sk. og faaes hos Forlæggeren Hr. Universitetsboghandler C. A. Reigel.

*) „Udvalgte danske Viser fra Middelalderen“, (Kbhv. 1812—1814) udgivne af Abrahamson, Ryerup og Rahbek, 5te Tome, Pag. 21.

er for det Meste af lignende Indhold, og de ogsaa af Rahbet*) anførte Sorterupske Linier:

Her siungis Wiiser noet om Phyllis og Chrysillis,
 Som blødnere mere end som Hjarper Mande-Moed,
 Saa snart en Synhere paa Netter-stedet stillis,
 Saa er en Wiise, om hans synd og straf, paa Goed
 At rende Landet om; saa skal de usle Navne,
 Dog andre til en stræck, ha' deris lange spott;
 Men brave Helte, som kand hele Riger gavne,
 Dem siunges lidet om, kand det og kaldes Got?***)

kunne den Dag i Dag finde fuldkommen Anvendelse. Et tidligere Vidnesbyrd om Folkesangens dybe Forfald aflægger Schulz***) i sit Skrift: „Tanker om Musikkens Indflydelse paa et Folks Dannelse, og over dens Indførelse i Skolerne i de danske Stater,“****) idet han erklærer, at man „i Danmarks Provindser, og fornemmelig imellem Landalmuen, kun kjender Lidet eller Intet til Musik. Endog saa den almindelige Choralsang i Kirkerne er endnu kun en raa Skrigen uden reen Intonation og Sammenstemning;“ og seer man hen til de ovenfor omtalte tomme Viser med deres livløse Melodier, der nu næsten ere de eneste gængse hos Almuen, og har man bivaanet Gudstjenesten i flere af vore Kirker, saavel i Hovedstaden som paa Landet, da maa man tilstaae, at Folkesangen ikke har hævet sig meget høiere i de halvhundrede Aar, der snart ere hengaaede siden Schulz udgav hiint Skrift. Det første Skridt til Folkesangens Forbedring er gjort ved den af Regjeringen befalede Indførelse af Sangunderviisning i alle offentlige Skoler, paa hvilken Beslutning Schulz, deels ved det anførte Skrift, deels ogsaa paa andre Maader, vist har havt

en temmelig umiddelbar Indflydelse*). At denne Forholdsregel ikke endnu har fremkaldt betydeligere Følger, har sin Grund i flere Omstændigheder, som maaskee mere passende kunde udvikles paa et andet Sted. Et nødvendigt Hjælpemiddel til at kalde Folkesangen tillive og nære Folkets Kjærlighed til Sang er — gode, folkelige Sange. Den rette Tone i disse, saavel for Text som Melodie, angive vistnok Kæmpeviserne; dog vil man ogsaa kunne spore en vis eiendommelig Sangmaade i de nyere danske Sange, der vel meest har uddannet sig under Indflydelse af de herlige Schulziske Melodier, som i sin Tid fandt saa megen Gjengang her; men nu næsten ere overdøvede af Modens Bjælder.

I de af „Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug“ udgivne „fædrelandshistoriske Digte“ troede jeg at finde passende Texter til danske Folkesange, og der opstod da den Tanke hos mig, at en Samling af Melodier til disse Digte vist ikke vilde være uvelkommen. Ja, jeg holdt mig endog saa overbevist om, at Hensigten med denne Digtsamling, som „et Bidrag til at vedligeholde og styrke i Folket Mindet om Fædrelandets Fortid, om vigtige følgerige Tildragelser, om Mænd, der have virket i Fred som i Krig til Landets Vre og Gavn,“**) snarere vilde opnaaes, naar den ledsagedes af Melodier; da Sange oftere indbyde til Gjentagelse, end Digte, der blot ere bestemte til Læsning. Jeg nærede det Haab, at en saadan Sangbog, ved

*) „Danske Viser f. Mid.“, 5te Tome Pag. 86.

**) Sorgen Sorterups „Nye Heltes-Sange,“ Kbhvn, 1716.

***) Kgl. dansk Capelmester fra A. 1787 til 1795.

****) Dette Skrift udkom først paa Tydsk, men findes oversat i Februarheftet af Minerva for 1790, Pag. 254 og flg.

*) Som saa ofte, saaledes atter her vækkes hos mig Erindringen om en Mand, hvis musikalske Bærd og Virken kun var lidet forstaaet og paaskjønnet, nemlig den able Olding, Professor S. O. L. Jink, der, især som Musiklærer ved Blaagaards Seminarium, virkede haand i haand med sin Ven Schulz for Folke- og Skolesangens Foradling. Sine sidste Dage henlevede han (for at bruge hans eget Udtryk) som en musikalsk Eremit, og næsten ubemærket forlod han en Verden, hvori Miskjendelse ofte bliver Dens Lod, der vover at stride imod Strømmen.

**) See Fortalen.

Optagelsen af gamle danske Folkemelodier og ved nye Compositioner i en national Tone, kunde bidrage til at opfriske de halvudslættede Minder om den egentlige danske Sangtone og fortrænge de mange betydningsløse Viser, der nu for en stor Deel udgjøre Almuens aandige Føde*). Maatte dog dette Haab ikke blive ganske skuffet!

Den ovennævnte „Samling af fødelandshistoriske Digte“**) er da Lærebogen til denne Melodiesamling. Et nøie Kendskab til Texten er altid nødvendigt for med Sikkerhed og Udtryk at kunne foredrage en Sang; men især gjøre de gamle Folkesange og de, der ere skrevne i samme Stil, dette nødvendigt. Thi for det Første giver den sig i disse udviklende Fortælling eller Tilbragelse ofte Versene en meget forskjellig Character, hvorefter Melodien maa lempes, hvilket, da Melodiens Form eensgang er bestemt, ikke kan skee paa anden Maade, end ved det forskjellige Udtryk, som den Syngende veed at lægge i sin Stemme, eller ved en snart hurtigere, snart langsommere Bevægelse, eller endelig ved den Fordeling af Lys og Skygge, som bewirkes ved en stærkere eller svagere Fremhævelse af Melodiens enkelte Dele; hvorfor de i denne Melodiesamling stedfindende Angivelser af en stærkere eller svagere Betonning kun maae forstaaes som en Veiledning til at opfatte Melodiens Grundcharacter, men ikke som en ufravigelig Rettesnor for Foredraget af de enkelte Vers. Dernæst er Versemaalet i de her omtalte Sange ofte saa uregelmæssigt, at man, for at Melodien kan passe til alle Versene, snart maa sammentrække to Noder til een, snart dele een Note i to; i eet Vers sløise flere Noder paa een Stavelse, i et andet Vers give hver af disse Noder sin egen Stavelse; undertiden tilføie, undertiden udelade en Optakt.

*) Jvf. den foreløbige Bekjendtgjørelse i min musikalske Tidende 1836, Nr. 7.

**) Mange af disse Digte findes ogsaa i Chr. Winthers „Hundrede Romancer,“ i flere Skolebøger, f. Ex. N. Krossings poetiske Læsebog, 1ste og 2den Deel; ligeledes i Hjorts Læsebog.

Det vilde være mere forvirrende, end veiledende, at antyde alle sige Forandringer i Noderne, og det behøves heller ikke, da mange af disse Uregelmæssigheder jevne sig uformærkt af sig selv ved Følelsen for Ordnes rigtige Udtale. Imidlertid har jeg lettet Udførelsen ved at angive nogle af de vanskeligste Forandringer. Jeg haaber at den brugte Betegningsmaade let vil forstaaes uden videre Forklaring. Hvor Forandringerne ere meget afvigende fra hinanden, er Melodien aftrykt flere Gange, for at undgaae Utydelighed. Naar Sangen ledsages af et Instrument, vil det paa de Steder, hvor Texten fordrer Udeladelse af en Optakt, dog som oftest være bedst, at denne Optakt angives paa Instrumentet, da Melodiens Grundform derved vedligeholdes; og for at denne bestandigen kan træde saa tydelig frem som muligt, er det heller ikke raadeligt, at Instrumentet følger Sangen i alle andre af Texten flydende Forandringer i Melodien; at nogle af dem eftergjøres paa Instrumentet, kan undertiden være af meget god Birkning. Paa Fiolin og Fløite spilles bekvemlest efter Sangstemmen; dog maae paa Fløiten flere af Melodierne spilles een Octav høiere. Indretningen af Melodierne for Fortepiano (eller Harpe), vil ikke alene være velkommen for dem, der spille dette Instrument, men ogsaa for dem, der ville udsætte de Sange, som dertil egne sig, for flere Stemmer, da Harmonierne derved ere givne; de fleste af Sangene udføres dog paa en enkelt Stemme.

Angaaende den ualmindelige, skjøndt langt fra nye Maade, at betegne Taktbevægelsen med danske Ord, vil jeg blot bemærke, at den bestemtere Betydning, som de brugelige italienske Kunstord kunne have fremfor de danske Benævnelser, ikke kan være af nogen Vigtighed for Melodier, hvis Bevægelse, som ovenfor sagt, ikke nøie kan bestemmes, men maa rette sig efter den forskjellige Character i Versene. Da derfor i ethvert Tilfælde den Uvisshed om Hurtighedens eller Langsomhedens Grad, hvori de danske Overskrifter kunne sætte os, lettelligen hæves ved det for det rette Foredrag af Sangene nødvendige, foregaaende Bekjendtskab med Texten,

fandt jeg det meest overeensstemmende med denne Melodie-Samlings Hensigt at bruge de for Alle forstaaeligste Udtryk. Saaledes har jeg ogsaa ombyttet de italienske Drdforfortæller, hvormed den tidligere omtalte Fordeling af Lys og Skygge i Melodierne almindeligviis angives, med danske. For dem, der kjende de italienske Kunstord, har jeg til Slutning sammenstillet disse med de af mig brugte danske Benaævnelser.

En Indvending mod disse Sange, som jeg kan vente mig af Tidens Utaalmødighed, vil jeg her møde. Maaskee vil nemlig Nogle synes, at de fleste af disse Digte ere for lange til at synges. Men det er just et mærkværdigt Charactertræk ved vore gamle Folkeviser og de nyere, der i Stil slutte sig til disse, at de, under en hos Tilhørerne med hvert Vers stigende Deeltagelse, lidt efter lidt bemægtige sig og omsider ganske fængsle Sindet, medens de vel ikke ved den store Simpeltid og Jevnhed, saavel i Text som Melodie, formaae strax at vække Opmærksomheden i en høj Grad. Man forsøge ret at synge sig ind i disse Viser, og man vil vist finde denne Bemærkning stadfæstet. Alle de gamle Folkeviser have saaledes en stor Mængde Vers uden at Dette har hindret dem i at blive yndede Sange. Hiin mulige Indvending kunde vel ogsaa have sin Grund i den Eensidighed, hvormed man i senere Tider er bleven vant til at betragte Sangmusik, idet Terten altfor ofte ved sin egen Slethed i den Grad underordner sig Melodien, at denne saa aldeles bliver det Fremherskende, at man undertiden endog lader sig noie med at synge Melodien uden Drd; og vist er det, at en et halvhundredte Sange saaledes gjentagen Melodie ikke vil kunne vedligeholde Opmærksomheden. I hine gamle Folkesange derimod holdes Opmærksomheden spændt ved Textens Indhold, og ligesom Melodien forstærker det poetiske Udtryk, saaledes ville ogsaa de nye Billeder og Tanker, som de forskjellige Vers medbringe, hver Gang give den en ny Ynde. Det bliver i det Hele disse Melodiers største Fortjeneste, at slutte sig med en saadan Inderlighed til Digtet, smelte saaledes sammen med det, at man tilsidst ikke tænker paa, at Digtet har en musikalisk Indklædning, og reent glemmer, at

man skulder Melodien det Halve af det Indtryk, som Sangen frembringer.

Men — der hører et stærkt Bryst til at synge de meget lange Viser. Det kan dog, med Hensyn hertil, godt gaae an, at flere afløse hinanden i Foredraget af dem. I de Sange, der have Omkvæd, — hvilket imidlertid kun er Tilfældet med nogle faa Stykker i denne Samling — kan Forsangeren hvile, medens disse synges af hele Forsamlingen. Jeg har ogsaa tænkt mig en anden Foredragsmaade, der i nogle Sange kunde være af en gripende Virkning, og som, efter en ikke ugrundet Formodning, maaskee har mere historisk Hjemmel for sig, end jeg for Diebliffet er istand til at godtgjøre, men som rigtignok ikke kan ventes almindelig anvendt og heller ikke kan ønskes anvendt uden af Den, hos hvem visse, nødvendige Egenskaber tør forudsættes, nemlig den Foredragsmaade: afværlende at synge og fremsige Versene. Dog maa jeg bemærke, at den herved tilsigtede Virkning især vil fornemmes, naar Sangen ledsages af et Instrument (helst Harpe eller Fortepiano); thi den blotte Syngestemme og Talestemme ville vel ikke danne en tilfrækkelig Modsetning; men under den, efter en mere fuldtoneende Musik følgende, dybere Stilhed indtræder Talen med en forunderlig Magt til at bevæge Sindet. Det er som om den i vor Sjæl endnu gjenklingende Musik dannede en Baggrund for Talen og gav den et eget melodiskt Præg, en egen Tonefarve. Det er herpaa at Melodramaets Virkning beroer. Denne musikalisk-declamatoriske Foredragsmaade kunde f. Ex. anvendes i Sange, hvor Fortællingen afbrydes derved, at de i Begivenheden indviklede Personer optræde talende. Jeg forestiller mig nemlig her, som det i de fleste Tilfælde Rigtigste, de fortællende Partier af Digtet sjungne, de i Samtale- eller blot Tale-Form fremsagte. Dog kunne disse Dele ikke saa bestemt adskilles, men det maa beroe paa Sammenhængen og Versets Form, hvor Sangen skal ophøre, og hvor den igjen skal begynde. Saaledes vil det jo ofte være Tilfældet, at de i et Digt forekommende Steder i Taleform begynde midt i et Vers, eller blot udgjøre nogle faa Drd, og det vilde dog

sjældnere være af god Virkning, at lade Sang og Fremsigelse afværlø i det samme Vers. Desuden kunne ogsaa andre Overgange i Digtet begrunde Afværløingen af Sang og Tale. For at gjøre min Mening tydeligere vil jeg til Exempel anføre nogle af Sangene i nærværende Samling:

I Sangen „Svend Tveskjæg“ kunde paa seligst de første 6 Vers synges, de næste 11 fremsiges, og de øvrige Vers atter synges.

— — „Knud den Store“: 1ste—4de Vers synges, 5te—8de Vers fremsiges; de 4 sidste Vers synges.

— — „Vilhelm Bisp og Kong Svend“: 1ste—7de Vers synges; 8de—10de Vers fremsiges; 11te—13de Vers synges; 14de—19de Vers fremsiges; Resten synges.

— — „Knud Lavard“: 1ste—4de Vers synges; 5te—8de Vers fremsiges; 9de—11te Vers synges; 12te—14de Vers fremsiges; det sidste Vers synges.

— — „Niels Ebbesen“: 1ste—6te Vers synges; 7de—37te Vers fremsiges; 38te—39te Vers synges; 40de—47de Vers fremsiges; 48de—54de Vers synges; 55de—65de Vers fremsiges; 66de—68de Vers synges; 69de—70de Vers fremsiges; Resten synges.

— — „Morten Borup“: 1ste—16de Vers synges; 17de—29de Vers fremsiges; Resten synges.

— — „Den sælsomme Jordefærd“: 1ste—3die Vers synges; 4de—6te Vers fremsiges; 7de Vers synges; 8de—9de Vers fremsiges; 10—11te Vers synges; 12te—18de Vers fremsiges; 19de—22de Vers synges; 23de—25de Vers fremsiges; Resten synges.

Endnu har jeg at tilføie nogle Oplysninger angaaende enkelte af disse Melodiers Historie:

Den skønne, mandige Melodie til Visen om Thyra Dannebod har længe været anseet for en gammel dansk Folkemelodie. I denne Tro er man bleven bekræftet ved at finde den imellem Melodierne til de af Abrahamson, Nyerup og Rahbek udgivne

„Danske Viser fra Middelalderen“), endstjondt dens regelmæssige Taktinddeling, dens Toner's trinvisse Følge og dens hele øvrige Form maatte forbyde at tillægge den en meget høi Alder. Men — Melodien til „Danmark, deiligst Vang og Vænge“ er ikke engang saa gammel som den efter sin Stil kunde være; thi den er komponeret af Hr. Auditeur P. E. Rasmussen i Farum, en Pleiesøn af Digteren E. Storm og Nyerup's Medudgiver af „Danske Viser fra det 16de og 17de Aarhundrede“. De nærmere herhid hørende Omstændigheder, som Hr. R. paa min Forespørgsel, da jeg hændelsesvis fik at vide at han var Componisten, har været saa god skriftlig at meddele mig, ere disse: Medens Hr. R. samlede Melodier og Notitser til den ovennævnte Udgave af „Danske Viser fra Middelalderen“, faldt den fra P. Syvs Samling bekjendte Vise om Thyra Dannebod ham i Hænde, og han forfattede da i Aaret 1811 Melodien dertil aldeles saaledes som den findes paa det anførte Sted**). Dette Skete paa Gaarden Karlholm ved Knardrup, og nærmest i den Hensigt, at Visen kunde synges i Forfatterens Familiefreds sammesteds. Efter Tid til anden at have sendt Professor Nyerup omtrent en halv Snees Melodier, „meddeelte jeg ham“, skriver Hr. R., „ogsaa denne Melodie, dog med det udtrykkelig skrevne Tilføiende: den er komponeret (man tilgive mig Ordet) her i Eggen.“ Uden nogen af Nyerup forlangt yderligere Forklaring fik den Plads imellem Melodierne i hiin Samling. Dehlenschläger anvendte den i sin Tragoedie „Erik og Abel“, og fra den Tid (1821) udbredte den sig mere og mere i Folket; ja de Danske i Rom have ved festlige Sammenkomster udaandet deres Længsel efter Fædrelandet i disse Toner***). — Vi have i denne Compo-

*) S. 5te Tome, Pag. LXXIV.

**) Den 1ste Note i 9de Takt var oprindelig a (i. Nyerup); men jeg har her, ligesom tidligere i mine Skolesange, optaget den almindelige Syngemaade, nemlig h, der baade af melodiske og harmoniske Grunde er at foretrække og derfor ogsaa bleven billigt af Componisten.

***) Nylig blev ogsaa Besætningen paa den danske Gadekorvet, under Opholdet i Edinburgh, hilset i Theatret med denne Melodie. Ved

sition et mærkeligt Exempel paa, hvorledes mangen Folkemelodie er bleven til, idet den i et begeistret Dieblif er opstaaet i et poetiskt Gemyt, der ellers ikke har været forbundet med Kald til at frembringe, og som saaledes i den enkelte Frembringelse har aabenbaret sin skabende Kraft. Bøsteden holder Forfatteren sig skjult og tager Hemmeligheden med sig i Graven, dersom ikke et Tilfælde, som her, gjør Verden bekendt med Den, der skyldes en saa riig aandig Nydelse, som en skøn Folkesang er istand til at skjænke.

Om den bekendte Melodie til „Kong Christian stod ved høien Mast“ fortalte et Sagn mig allerede for længe siden, at den ikke var komponeret af Joh. Hartmann, Componisten til Ewalds Syngepil „Fiskerne“, men af Landsdommer Rogert*). Sandheden af denne Fortælling er bekræftet ved de troværdigste Vidnesbyrd, blandt Andre af Rogerts Søn, Hr. Cancelleraad Rogert i Helsingør, fra hvem jeg har modtaget følgende Meddelelse om denne Sag: Rogert var en af Ewalds Dngangsvenner og kom ofte til ham paa den Tid, han havde ovennævnte Syngepil under Arbeide. Han havde lagt sig en Deel efter Musikens Theorie og forsøgte da at sætte Melodier til „Kong Christian“ og „Eiden Gunver“**) i samme Stykke. Ewald glædede

samme Leilighed spillede tillige de her Pag. 68 og 74 aftrykte Melodier og Bays Melodie til „Dannevang med grønne Bred“. Da Dagbladens Beretninger om hvilke Melodier, der bleve spillede, afvige fra hinanden, har jeg ved at søge Ophjælpning hos Nogle, som vare tilstede, overbeviist mig om, at det var de her angivne.

- *) Detlev Ludvig Rogert, født d. 11te April 1742 i utterslev i Holland, hvor hans Fader var Præst; dimitteredes fra Næstov Skole 1759. For sin Ansættelse i offentligt Embede privatiserede han i en Række af Aar i Kjøbenhavn. Han spillede Fiolin og informerede deri. 1782 blev han Landsdommer paa Bornholm og døde der 1813. (Jof. Nyerups Litt. Lex., og Mdsst. f. Litt., 8de Aarg., 1ste H., Pag. 12.)
- **) Denne Melodie skal dog vare tagen af en ældre Folkevise med følgende Begyndelse:

Eiden Kirken ganger om Kirkerist,
(jof. „Danffe Viser f. Mid.“, 5te Tome, Pag. 128); den findes

sig særdeles over disse Melodier og foreslog Hartmann at optage dem i sin Composition. — Smidlertid blev blot Melodien til „Eiden Gunver“ benyttet; den til „Kong Christian“ er aldrig bleven sunget ved Opførelsen af „Fiskerne“, ligesom den heller ikke staaer i Partituren, hvor derimod findes en i Arieform komponeret Musik til det sidste Vers, der begynder saaledes:

Vivace.

I den ældste Udgave af „Fiskerne“*) saavel som i Ewalds Haandskrift findes det hele Digt; i Udgaven fra 1780 — det samme Aar, hvori „Fiskerne“ første Gang blev opført — derimod kun det sidste Vers; rimeligviis fordi denne Udgave betragtedes som en Tertbog til Brug ved Opførelsen. I Ewalds samtlige Skrifter 3die Deel (Kbhv. 1787) findes igjen hele Sangen. Uden Tvivl har Hartmann fundet det Sted, hvor den forekommer, mindre passende for en Bisecomposition i den Stil, som denne Text udfordrede, og er derfor bleven enig med Ewald om blot at benytte det sidste Vers til en Arie. Vel siger Schjørring i Forerindringen til sine „Selstabs-Sange“ (Kbhv. 1785), hvorefter Rogerts Melodie her i Tillæget (Pag. 80) er aftrykt: „Nogle af disse (Melodier) har jeg vores Hartmann og Wernicke at takke for, og de andre ere af Taumann og Schulz“. Men denne tvetydige Erklæring af Schjørring kan ikke forståes anderledes, end at Hartmann har meddeelt ham Melodien og maaskee bidraget til dens harmoniske Udstyr, uden at det derfor skal

aftrykt i Schjørrings „Arier og Sange“ dog med nogle Afvigelser fra Partituren til „Fiskerne“ saavel i Melodiens Gang som i Accompanementet, der maae hidrøre fra en senere af Hartmann foretagen Dmarbejdelse.

- *) S. „Forsøg i de skønne Videnskaber“, 13de Stykke, Kbhv. 1779, Pag. 81—83.

være sagt, at han har componeret den. Senere har Hartmann selv skrevet en Melodie, der findes i Tillæget under Litr. B. (Pag. 81) og er aftrykt efter Schjærrings „Arier og Sange“, 2det Bind (Kbhvn. 1789) Pag. 76. Sammenligne vi nu disse to Compositioner, ville vi bemærke, at Hartmanns Melodie har saa Meget tilfældes med Rogerts, at man vel tør sige, at denne sidste har givet Ideen til den første, ligesom ogsaa at den af Folket optagne Melodie er den Rogertske paa de sidste 4 Takter nær, der, besynderligt og — med Hensyn til Mangelen paa rythmisk Afrunding af Slutningsætningen i Rogerts Melodie — heldigt nok, ere laante af Hartmann; hvorved man næsten fristes til at troe, at en musikalsk Indsigt har gjort sig gjældende, for ikke at maatte forklare sig dette Phenomen ved en af den naturlige Følelse ubevidst udøvet Kritik, i Folge hvilken den sidste Sætning i den Rogertske Melodie i Folkemunde tilfældig har antaget denne fuldkomne Lighed med Slutningen af Hartmanns. Ved Udgivelsen af Melodien i nærværende Samling (s. Pag. 50) har jeg sammenlignet den almindelige Syngemaade med dens Kilber, hvilket de i Tillæget Pag. 80 og 81 aftrykte Melodier maae ansees for at være, og har optaget nogle af Harmoniegangene i den Rogertske Composition saavel som den oprindelige Syngemaade i sammes 13de Takt, der giver Melodien et langt bedre Sving end den ellers brugelige Syngemaade og lettelig vil kunne faae Indgang.

Melodierne til „Dronning Dagnars Død“, „Niels Ebbesen“ og „Slaget paa Colberger Heide“ findes hos Myrup. Deres Melde kan ligesaalet som de Visers, til hvilke de (oprindelig) høre, nøie bestemmes; men rimeligviis ere de ligesaa gamle som disse, og kunne maaffee hensættes til det 13de Aarhundrede*); muligviis ere de endnu ældre, da de som allerede bekendte Melodier kunne være benyttede til sildigere Digtninger, saaledes som det saa ofte skeer, og atter her er skeet, thi den sidste af de 3 omhandlede Melodier, nemlig den jeg har anvendt til „Slaget paa

Colberger Heide“, hører egentlig til Visen: „Dan-Konning han lader en Havfru gribe“. Den er tilligemed flere andre Melodier meddeelt til den Myrupske Samling af den for nogle Aar siden afdøde Professor Steenbloch i Christiania. I et Brev til Myrup*) grunder han sin Formodning om disse Melodiers høie Alder paa den Omstændighed, „at de i Sverrig, saavel som i de nordiske Egne af Norge, synges omtrent paa samme Maade som i Danmark; og der hører vistnok Aarhundreder til, inden en Melodie saaledes skulde kunne forplante sig fra Mund til Mund hos Almuen i saa vidtløftig en Omkreds**). Blandt de ældste i min Samling regner jeg: „Dan-Konning lader en Havfrue gribe“, der er ligesaa bekjendt i Throndelagen, som i Jylland“. — Den Melodie, jeg har benyttet til „Niels Ebbesen“, hører hos Myrup til den 5te Vise om „Marck Stig“, hvoraf der i „fædrelandshistoriske Digte“ findes en Bearbejdelse af Ingemann, der bedre synges efter Krossings Melodie, ved hvilken Ombytning jeg heldigviis har kunnet anvende begge disse Melodier i nærværende Samling.

En Sang af Mad. Boyes Skuespil „Gorm den Gamle“, der blev opført 1785, har afgivet Melodien til „Thorvald Vidførelse“ og „Frederikshald“. S. Schjærrings „Arier og Sange“, 2det Bind, Pag. 92, Kbhv. 1789.

Sinclair. S. Kunzens „Viser og lyriske Sange“, Pag. 6, Kbhv. 1786. Den kan ogsaa synges paa samme Melodie som „Slaget paa Colberger Heide“. Hr. Auditeur Rasmussen har endnu meddeelt mig en anden Melodie til Sinclairs Vise, som han har fundet optegnet i et lille Nodehefte af Digteren selv, og som bærer alle Kjendetegn paa en ægte, gammel nordisk Melodie. Den findes aftrykt i Tillæget Pag. 78. Man har saaledes Valget imellem 3 Melodier til denne Sang.

*) S. „Danske Viser f. Mid.“ 5te Tome, Pag. XIII.

**) Paa en Tid, da Musiken dyrkes saa almindelig som nu, ville Melodier, ved den mere udbredte Kundskab til Noder, hurtigere kunne forplante sig mellem Almuen, end før.

*) Stg. „Danske Viser f. Mid.“, 5 Tome, Pag. 11.

Den almindelig brugte, ogsaa her optagne Melodie til „Ivar Kvistfeld" synes at have dannet sig i Folkemunde, og at have sit Forbillede i en Melodie, der findes i Schjorringes „Arier og Sange" 1ste Bind (Kbhv. 1786), Pag. 87, som ogsaa umiskjendelig gjentager sig i en Melodie i „Spøg og Alvor, eller Viser og Sange for Claveret," Kbhv. (uden Aarstal), 3die Samling Pag. 14.

„Marst Stigs Døttre" og „Eleonore Ulfeld". S. Krossings „Sange af B. S. Ingemann". Disse Melodier ere omtrent fra Aaret 1815; den Sidste er komponeret til Ingemanns Digt „Nattevandreren".

„Den 28de Mai 1834" er skrevet til Melodien af „Kong Christian lægger ned sit Sværd", Sang i Anledning af Regentens 2den Hundredeaars-Fest 1823. S. Tillæget Pag. 79.

Sangen „Til Dannebrog" er komponeret for nogle og tyve Aar siden i „Barbarers Lande", under Componistens Ophold i Algier som Consulat-Secretair. Dens store og fortjente Popularitet tilskyndede mig til at optage den her, saameget mere som Bortbogen ikke indeholdt en Sang til det danske Flag.

Melodien til „Kjøbenhavns Universitets Stiftelse" er fra 1833; til „De to Kirkeetaarne", „Cort Adeler", „Villemoes"

og „De danske Stænder" fra 1836; alle de øvrige Melodier ere fra 1838, med Undtagelse af den „ganske nye Vise om Niels Ebbesen", der er komponeret ganske nylig. De otte Digte i Bortbogen, hvortil ingen Melodie er leveret, egnede sig ikke til musikalsk Behandling.

Fader os nu ofte, mine kjære Landsmænd! synge om

„Danmark, deligt Bøge og Bæge,
Lust med Bølgen blaa,"

og gib denne Sang, som de øvrige, der her rækkes Eder, maatte vække Begeistring for Fædrelandet, opmuntre til Daad ved de besjungne Bedristers skjønnede Exempel, og vedligeholde Erindringen om hine Danmarks Velgjørere. Da skal især Tanken dvæle med Taknemmelighed ved Mindet om den Konge, der i mere end et halvt Aarhundrede styrede sit Land som den omhyggelige Fader sit Huus; men — vi ville da tillige prise Forsynet, der i Christian den 8de skænkede Danmark en Thronfølger, hvis sønlige Følelse for hans forevige Førgænger vidner om hans eget Fadersind, og hvis kongelige, til hele Folket udgaaende og af en i Sandhed ophøiet Aand gjenntvængte Ord lade den Danske med Tillidsfuldhed imødesee Fremtiden.

Sammenstilling af de italienske Kunstudtryk med de istedetfor disse brugte danske:

Langsomt = *Andante*.

Temmelig langsomt = *Andantino*.

Ikke for langsomt (dog mere langsomt end hurtigt) = *Andante con moto* eller: *Con moto*.

Ikke for hurtigt (dog mere hurtigt end langsomt) = *Allegretto*.

Temmelig hurtigt = *Allegro moderato* eller: *Poco allegro*.

Hurtigt = *Allegro*.

m. st. *o*: meget stærkt = *ff o*: fortissimo.

st. *o*: stærkt = *f o*: forte.

h. st. *o*: halv stærkt = *mf o*: mezzo forte.

sv. *o*: svagt = *p o*: piano.

m. sv. *o*: meget svagt = *pp o*: pianissimo.

==== betyder, at Tonerne skulle vore i Styrke (*crescendo*).

==== betyder, at Tonerne skulle aftage i Styrke (*decrescendo*).

==== En Sammensætning af begge de foregaaende Tegn, der betyder, at Tonerne først skulle vore, derefter aftage i Styrke (*crescendo e decrescendo*).

Thyra Dannebød.

Temmelig langsomt.

(Tertbogen pag. 2.)

H. C. Rasmussen.

1. Dan-mark, dei = ligt Bang og Væn = ge, lukt med Bøl = gen blaa, hvor de vak = fre dan = ste Dren = ge

kan i Le = ding gaae mod de Tyd = ste, Sla = ver, Ven = der, hvor man dem paa Tog hen =

sen = der; een Ting mang = ler for den Ha = ve, Le = det er af La = ve.

Svend Tvestjæg.

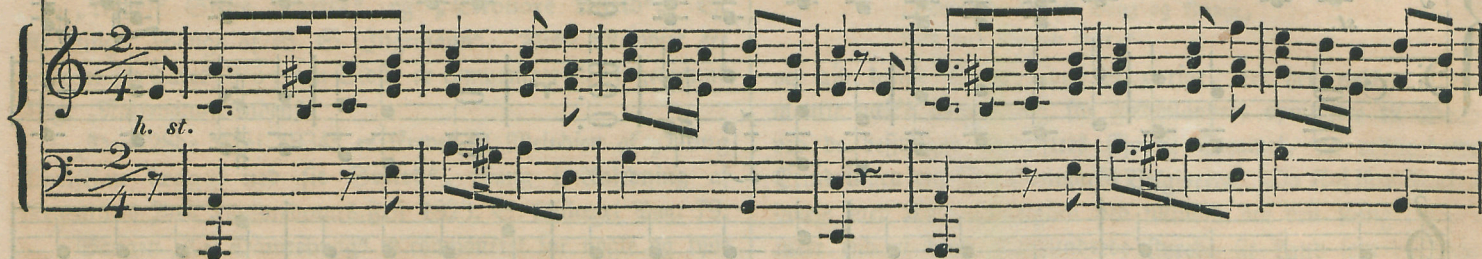
Temmelig langsomt.

(Tertbogen Pag. 17.)

A. P. Berggreen.

1. Hvor Sun = det bredt sig bel = ter om Sjel-lands Blomster-lyst, og U = gir Bøl-gen væi = ter skumflædt mod Ge-fions
12. — Fulgt af den Kæmpe = ska = re til Stran-den gaar han ned; han a = ner in = gen Fa = re, saa trygt er hvert hans

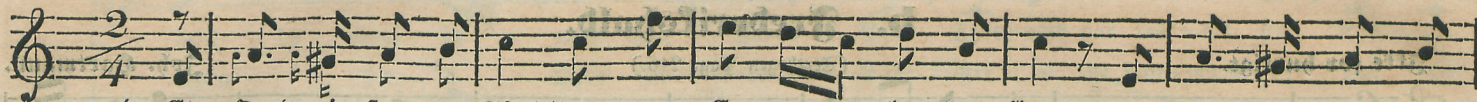

- Bryst, saa stol = te = lig en Sei = ler sig nær = mer un = der D, hvor Kon = ge-bor-gen spei = ler sig i den blan-ke Sø.
Hjed. D = ver den blanke Bøl = ge paa Baa = den sø = res han, kun Hirdmænd ti ham føl = ge, ei Fler der rummes kan.

4de, 7de, 9de og 11te Vers.

4. Et Qvad i = stem = mer Skjal = den og E = ge = har = pen flaaer, da ti = er Alt i
 7. — Endt har den gam = le San = ger. Den Vi = king ar = ler saa sit Skind, og frem han
 9. — Melb = te den gam = le Kæm = pe: „Huff Skjal = dens Var = sel = sang! Jeg kan min Dviol ei
 11. „Har Er = lig = heb ei hjem = me nu meer paa Tor = dens Land, da selv i Nord dens

Hal = len, ei Lyd til D = ret naaer. Saa stor er San = gens Væl = de og un = der = stærk dens
 gan = ger for Kon = nin = gen at staae. „Hil sid = de du her = in = de, Kong Svend saa fre = de =
 dæm = pe; thi hør mig den = ne Gang! Paa Svig kun Sig = vald tæn = ker, og ei paa ær = lig
 Stem = me ei læn = ger hø = res kan? Dg mon det Drot = ten som = mer, at skjel = ve for Be =

Fryd. Hjer = ter som Nor = dens Fjel = de maae smel = te ved dens Lyd.
 lig! Zar! Sig = vald den = ne = sin = de sin Hil = sen sen = der dig.
 Kærb; jeg fryg = ter for hans Ræn = ker, ei for hans drag = ne Sværb!“
 drag? Lav er den Sjæl, som drøm = mer om Svig ved Nat og Dag!“

a. Thorvald Bidforle.

(Lærbogen Pag. 28.)

b. Frederikshald.

(Lærbogen Pag. 216.)

Joh. Hartmann.

Ikke for hurtigt.

a. Svend Dødsfælg har = de sig = en Mand, som Thor = vald hed; i Le = ding rask og bold var han, men

b. Kong Carl laa med en mæg = tig Hær for Fred = riks = steen; men tap = pre Fred = riks = hald ham er til

blið i Fred. Hans Snek = ker sei = led vi = den om fra Havn til Havn, og gjor = de, hvor = som = me = gen Meen. Hver Bor = ger lag = de Bærf = tøj hen og greb til Sværd; og kjæf = fe Pe = der Col =

helft de kom, be = rømt hans Navn. Men Thor = vald har red = det sin Røn = ge.
 bjørn = sen i Spid = sen er. Saa stri = de de Nord-mænd for Nor = ge.

(b) 7de og 9de Vers.

7. At sæt = te e = gen By i Brand de i = le hen; og Den, der først sit
 9. Dg her = lig blus = sed Fred = riks = halb blandt Liig og Blod; op = ly = ste stolt de
 Huus stak an, var Col = bjørn = sen. At sluk = ke Al = den Fien = der = ne vil stim = le hen; men
 Sven = fkes Fald og Si = nes Mod. Dg al = drig brænd = te no = gen Baun saa skøn som den! Dg
 Rug = ler fløi saa tykt som Sne fra Fæst = nin = gen. De Nord-mænd de stri = de for Nor = ge.
 al = drig ud = døe skal dit Navn, o Col = bjørn = sen! Saa stri = de de Nord-mænd for Nor = ge.

Knud den Store.

(Textbogen Pag. 32.)

M. P. Berggreen.

Majestætist, dog ikke for langsomt.

1. Kong Knud sad stor og mæg = tig paa sin Thro = ne; en Her = re, dra = be = lig og stærk, som
 2. Men Knud sad taus og tan = ke = fuld i Sind, ei blus = sed Læ = ben, som hans Pur = pur =

st. h. st.

hulb. Den dan = ske, brit = ti = ske, den nor = ske Kro = ne var sam = men = smel = tet
 flæ = de; sorg = mo = de = lig han stot = ted Haand til Kind, og in = gen Deel han

st. h. st.

i hans Kro = nes Gulb. Hoit i hans hoi = e Sal Klang Har = pens To = ne; thi
 tog i Hof = fets Glæ = de. De sound = ne Da = ges I = dræt faldt ham ind, da

Skjal = dens Barm var af hans I = dræt fuld. I Kir = ken selv lod Hym = ner til hans
 mon = ne bit = tre Laa = rer Di = et væ = de. „At, suk = ked han, min Gud! kan du for:

Ve = re; thi kraf = tigt han ud = bred = te Se = su Dø = re.
 giet = te min Synd? kan du mit Reg = ne = bræt ud = slet = te?

st.
st.

Wilhelm Bisp og Kong Svend.

(Textbogen Pag. 38.)

A. B. Berggreen.

Temmelig langsomt.

1. At nær ved Kir = fe stan = der Siot, det kan sig sag = tens foi = e; men

Haand i Haand man Bisp og Drot kun siel = dent seer for Di = e. Dog

h. st. st. sv.

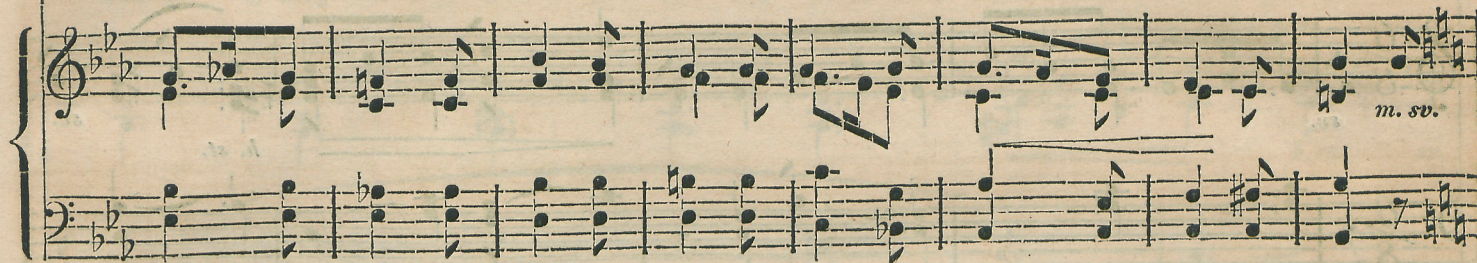
GROV 2. GUNN

(1. og 2. vers)

Giv for borte

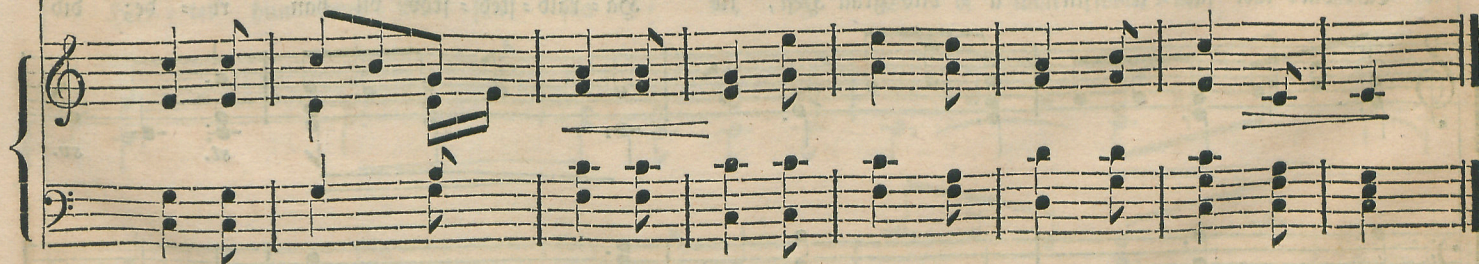
Dan = mark saae som Ben hos Ben Vil = hel = mus Bisp og Kon = ning Svend: de

m. sv.

Ben = ner e = ne lig = nes kan ved Da = vid og hans So = na = than.

Knud Lavard.

(Textbogen Pag. 48.)

N. B. Gade.

Ikke for hurtigt.

1. Der ris = ler en Kil = de i Ha = rald = sted = skov blandt No = ser saa dum = fle, saa rø = de; vel
 2. Det var ved den hel = li = ge Lu = le = fest, af Kiim stod Træ = er = ne hoi = de, Knud

sv. h. st. sv.

Vin = te = ren kom = mer og hen = ter sit No, men Baa = ren paa = ny seer dem glø = de. I
 La = vard laer sad = le sin a = bild = graa Hest, til Ha = rald = sted = skov vil han ri = de; did

st. sv.

De trede Afsnit

(1ste og 2de Gang)

Andet og 3de

Sec = ler gaaer Kil = den sin een = som = me Gang, og al = tid den nyn = ner en sør = ge = lig Sang. Men
 har Her = tug Mag = nus et Stæv = ne ham sat. Dog si = ger sin Biv han først tu = sind God = nat; i

h. st. sv.

hvad den kun dun = kelt for = tæl = ler, der = om os Hi = sto = ri = en mel = der.
 Hjer = tet hun æng = stes saa saa = re, og Di = et mon svøm = me i Daa = re.

De tvende Kirketaarne.

(Lertbogen Pag. 54.)

A. P. Berggreen.

Jkke for hurtigt.

1. — Det var sig Herr A = fter Ryg, han = nem ly = ster i Le = ding at gan = ge; først
 7. „Dg her du, hjæ = re Fru In = ge! Du est en Dvin = de saa puur; ei

træ = der han i den Kir = ke li = den, at hø = re de Dt = te = san = ge.
 søm = mer det sig at be = de til Gud i sligt brøst = fæl = digt Skuur.

6te Vers.

Alt da snøe = de den grøn = ne Hum = le sig ad den Kir = ke = si = de.

Stor = ken sid = der i Ne = den strunk, og seer hun ud saa vi = de.

31te og 32te Vers.

31. Fal = den er nu det e = ne Taarn, og Krat = tet vor = er af Gruus,

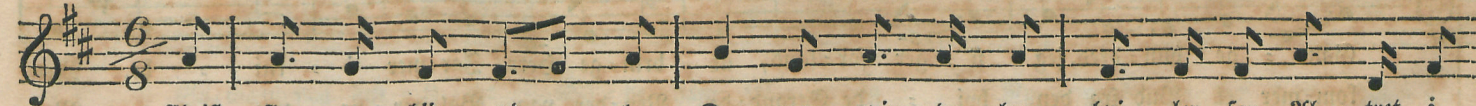
32. Mos = set døf = fer den gam = le Steen, alt o = ver hiin for = te Jord,

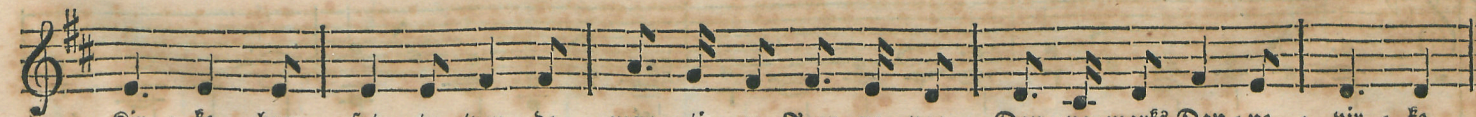
Ar = el og Es = bern Sna = re de taar = ne det dan = sse Huus.

Ar = el og Es = bern Sna = re de hæ = ve sig høit i Nord.

34te Vers.

Christ sig = ne hiin æd = le Dan = ne = quin = de hun hvi = ler for Al = tret i

Kir = ke, hun sat = te toen = de mæg = ti = ge Taar = ne paa Dan = ne = mark's Dan = ne = vir = ke.

Abfalon.

(Lærbogen Pag. 62.)

Ikke for langfomt.

A. P. Berggreen.

1. Herr Bu = gis = lav er saa vel = dig en Mand, han sam = ler de ven = di = ske Eft = be, fem
 2. Paa Pind = se = qvel de gan = ge i = land, de hel = li = ge Mes = ser at syn = ge. Da

Gan = ge hun = bred, jeg fi = ger for = sand, at brin = ge Herr Jar = mer i = kni = be. Men
 kom = mer et Bud fra den hvi = de Strand: de Ben = der paa Bøl = ger = ne = gyn ge. Men

vog = ter jer, Ben = der! det bli = ver jer Død! Til Dan = ne = mark's Frel = se blev Ab = sa = lon fød. Ham
 Ab = sa = lon raa = ber: „fil Eli = be = ne ud! Med Svær = det nu vil = le vi tje = ne vor Gud!“ Da

Gud ha = ver fjenket en Bis = pe = stav, og Dan = ner = Kon = gen et Sværd ham gav. De
 hø = rer man Larm og Vaa = ben = gny. Det Ab = sa = lon er, ha, lad os flye! Da

Sø = mænd paa hur = ti = ge Eli = be ham føl = ge, og Ry = gens Ry = ster dem dol = ge.
 flye de Fei = ge; men Ha = vet bru = ser og mod hver = an = dre dem knu = ser.

m. st. *h. st.* *m. st.* *h. st.*

st. *m. st.*

h. st. *st.*

Dronning Dagmars Død.

(Lærebogen Pag. 81.)

En gammel dansk Folkemelodie.

Langsomt og blidt.

1. Dron-ning Dag = mar lig = ger i Ri = be syg, til Ring = sted mon de hen = de
 3. — Det da var den li = den Smaadrenge, sat = te sig paa Gan = ge = ren

ven = te;
 rød, saa red han frem i stær = ke = re Løb, end sna = ren Fald den

al = le de Fru = er i Dan = mark e = re, dem la = der hun til sig

hen = te. — Ud = i Ring = sted hvi = ler Dron = ning Dag = mar.
 fløi. — Ud = i Ring = sted hvi = ler Dron = ning Dag = mar.

sv.

13de Vers.

„Seg be = der E = der al = le Som = fru = er og Mø = er, jeg be = der E = der hver og al = le: o. s. v.

17de Vers.

Ei no = gen Mand skal ræd = des for mig, jeg ha = ver ei an = det Dndt gjort, o. s. v.

21de Vers.

J la = de ham Konning ud = i Dan = ne = mark væ = re, naar J gaaer selv til Dø = de; o. s. v.

Marst Stigs Døttre.

(Textbogen Pag. 88.)

Iffe for langsomt.

W. E. Krossting.

1. Marst Stig hav = de blo = di = ge Daad fuld = bragt, som al = drig vil gan = ge af Min = de; han
 6. „„Nei, væ = ve vi kun = ne i Rør og i Lad, og spin = de dig Gul = det hiint rø = de, men

hav = de sin Her = re og Kon = ning und = sagt, og dræbt sin Lyf = sa = lig = hed's Fien = de. Nu
 al = drig bli = ver vort Hjer = te glad, fi = den Fa = der og Mo = der os dø = de. I

var han van = dret til Fæ = dres Hjem, for Gud at læg = ge sit Regn = skab
 Dan = ne-mærk er vi baa = ren og fød, Mærk Stig, vor Fa = der, er bleg i

frem. To Døt = tre ble = ve til = ba = ge, de maat = te af Dan = ne = mærk dra = ge.
 Død; men vi føel = de Læa = rer saa stri = de, og gaar ud = i Ver = den den vi = de."

h. st. *st.*

Niels Ebbesen.

(Dertbogen Pag. 92.)

Temmelig langsomt.

En gammel dansk Folkemelodie.

1. — Gre = ven sam = ler al = le si = ne Mænd, han dra = ger af
 7. — Hør du Hæ = re Niels Eb = be = sen! Du væ = re vel =

Gles = vig frem, og al = drig saae nogen Mand sli = gen Hør en = ten før el = ler si = den dem.
 Kom = men her! Hu = re staaer Hu = en i Nør = re = Sylland? Hvad er for Ti = den = de der?

2det og 3die Vers.

2. Gre = ven drog i Dan = mark ind, han = nem fulg = te saa faur en Ska = re,
 3. Grev Geert han vil = de til Ran = ders ri = de, og bid lob han sig raa = de;

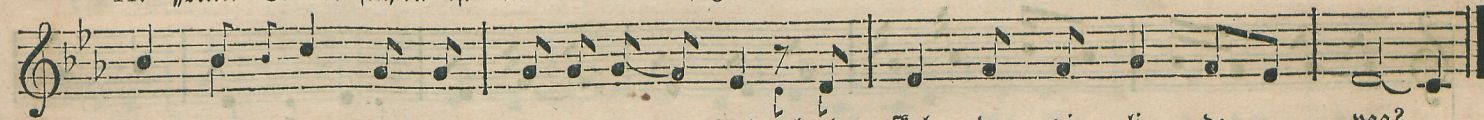

fi = re Ban = ne = re og fi = re og ty = ve; hvo tur = de mod han = nem fa = re?
 det var ham for lang Tid spaa = et, han skul = de sit Liv der la = de.

9de og 11te Vers.

9. Vel staaer Hu = en i Nør = re = jyl = land, hver Mand er trost og fro.
 11. „Niels Eb = be = sen, du est en kun = stig Mand, og der = til saa est du from, hvor

Kom = mer I, Her = re, med Fei = de el = ler Fred, hvad skul = de vi li = de paa?
 du kan ik = ke den ret = te Bei dræ = be, du ri = der saa langt der = om.

16de, 19de og 21de Vers.

16. Og er det en = ten Mand el = ler Dvinde, som mig det tør fi = ge til, jeg o.s.v.
 19. „Herr Bug = ge han ha = ver mig læn = ge und = sagt, og = saa hiin un = ge Povl Glob, og o.s.v.
 21. Forst er han hiin un = ge E = fte Frost, og saa er hans Brø = dre to, for = o.s.v.

47de og 65de Vers.

47. Ik = ke kom = mer Da = gen for = end So = len skil', saa faae vi Ti = den = de ny — Hvil = ken o.s.v.
 65. Ik = ke ha = ver jeg Skatte el = ler fa = ste Bor = ge, at gjemme saa rig en Fan = ge; I o.s.v.

Ridderen ved Kulsvierhytten.

(Tertbogen Pag. 109.)

A. W. Berggreen.

Iffe for langsomt.

1. I Eto = ven sid = der en Kul = svi = er = quin = de, de Bø = ge be =
 9. Han tog sin Hjem af den hvæl = ve = de Pan = de. „Niels Eb = be =

sv.

skyt = te for D = sten = vin = de. Men Men = ne = sket ra = ser værr' end
 søn! er det Ser, for = san = de? Herr Rid = der, hvi er I saa bleg, af

h. st. *st.*

Bin = den; thi sid = der den Viv med Taa = rer paa Kin = den.
 mæg = tig? I knei = ser jo el = lers i Pla = der = ne præg = tig!"

sv.

14de Vers.

„Herr Eb = be = son, vog I den ful = le = de Gre=ve? da skal I ny = de den he = le
 Le = ve." Hun vil = de dem Brø=det af Mun=de=ne ta = ge; vel græ = de de Børn med bit = ter Kla = ge?

Ridder Kalv.

(Textbogen Pag. 113.)

J. C. F. Kallenbach.

Ikke for hurtigt.

1. Kong Bol = mer stod i Hal = le og deel = te Borg og Land til fi = ne Hov = mænd

al = le, det bed = ste som han kan. Heel naa = digt Drot = ten bøv = er sit Ho = ved al = den =

stund, mens Skjel = me = ri og Løv = er ret spil = ler om hans Mund.

st.

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of staves. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (grand staff with treble and bass clefs). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The lyrics are in Danish. The first system ends with a double bar line. The second system ends with a double bar line. The third system ends with a double bar line. There is a 'st.' (stop) marking in the piano part of the third system.

Kong Valdemars Jagt.

(Tertbogen Pag. 119.)

N. B. Gade.

Ikke for hurtigt.

1. Paa Sjolunds fa-gre Slet-ter, ved D-ster = sø = ens Bred, hvor Skoven Krandsse flet = ter om En = gens Blomster =

bed, hvor Sol = ver = til = den gli = der nu ved Ru = i = nens Fod, der stolt i gam = le Ti = der en Kon = ge = bo = lig stod.

Morten Børup.

(Lærebogen Pag. 136.)

A. P. Berggreen.

Læmmelig hurtigt og med Ynde.

1. I Skan = der = bor = rig En = ge, alt ved den blan = ke Sø, der
3. Og me = dens al = le de An = dre be = gyn = de paa = for i = gien, han

gaae de Pi = ger og Dren = ge at flaae og ri = ve Sø.
mon-ne al = e = ne van = dre saa seent i = mod En = den hen.

9de Vers.

"Da skal jeg din Glub = bert læ = re at tæn = ke, naar du skal flaae; jeg
skal din Ryg vel hœ = re! den blier baa = de bruun og blaa."

Kjøbenhavns Universitets Stiftelse.

(Textbogen Pag. 145.)

A. P. Berggreen.

Surtigt.

1. Heel sjel = dent rør = tes Pen og Bog af vo = re blon = de Fæ = dre; men frei = digt

de til Svær = det tog, for D = vins Land at hæ = dre. Mens Fran = ken læ = ste Nat og Dag med

Pla = toz Bog i Hæn = der, de Dan = ske flo = ge djær = ve Slag i = blandt de grim = me Bønder.

m. st.

h. st.

m. st.

Daniel Nanzan.

(Textbogen Pag. 150.)

N. B. Gade.

Temmelig hurtigt.

1. Hvi sjuu = ges al = tid om Spar = ta = ner, som gjor = de Fien = den Pas = set trangt? Be =

h. st. st. h. st.

hø = ve vo = re kjæk = fe Da = ner i Ti = den da vel gaae saa langt? Har

st. h. st.

Uranienborg.

(Textbogen Pag. 152.)

Temmelig langsomt.

A. P. Berggreen.

1. Du Ban-bringsmand ved Sø = en, o stands din ra = ske Gang! Vend his = set dig mod

sv. h. st. sv.

Sø = en, og hør min Min = de = sang! Vend der = hen di = ne Tan = ker, din

st. sv. sv.

Længsel og din Sorg!

(Længsel og din Sorg!)

Længsel og din Sorg!

Læng = sel og din Sorg! Paa hi = ne gu = le Ban = ker stod før en Mid = der = borg.

h. st. *sv.*

The musical score is written on three staves. The top staff is a single treble clef line for the vocal part. The bottom two staves are a grand staff (treble and bass clefs) for the piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The lyrics are written below the vocal staff. The piano part includes dynamic markings 'h. st.' (half forte) and 'sv.' (piano) above the right-hand staff.

Incho Brahms Farvel.

(Textbogen Pag. 157.)

Ikke for langsomt.

C. C. F. Weyse.

1. So = len sant bag grøn = ne Lund, og den ly = se, ful = de Maa = ne mel = lem

Sjø = lunds Kyst og Skaa = ne straa = led o = ver D = re = sund; hvæl = ved om U = ra = niens

borg sig den ly = se Stjer = ne = bu = e. Dy = cho stod i Maa = nens Lu = e, mon = ne

Lan = det rundt be = sku = e, tan = ke = fuld med dæm = pet Sorg.

Sinclar.

(Textbogen Pag. 160.)

F. L. W. Kunzen.

Ikke for hurtigt.

1. Herr Sin = clar drog o = ver sal = ten Hav, til Nor = rig hans Cours mon = ne stan = de; blandt
 3. — Maa = nen skin = ner om Nat = ten bleg, de Bo = ver saa sag = te = lig tril = le; en

st. *h. st.*

Guld = brands Klip = per han fandt sin Grav, der van = led saa blo = dig en Van = de.
 Hav = fru op af Van = det steg, hun spaae = de Herr Sin = clar il = de.

st. *m. st.*

4de Vers.

7de Vers.

Slaget paa Colberger Hede.

(Textbogen Pag. 166.)

Ikke for hurtigt.

En gammel dansk Folkemelodie.

1. — Kon-nin-gen sid = der mørk ud = i Sind, og tan = ke = fuld mon = ne han grun = de. Da
 15. En mæg = tig Flaa = de fa = rer om Kyst, for Stæ = der og Lan = de at vin = de,

h. st. *st.* *h. st.*

kom = mer en Høv-ding ad Dø = ren ind, han brin = ger ham Bud saa on = de.
 stan = de vil der en dra = be = lig Dyft, naar Kon = nin = gen mon = ne dem fin = de.

sv.

2det Vers.

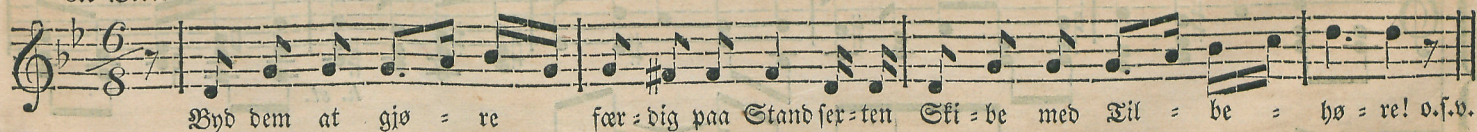
„Hien = den fa = rer om = fring i alt Land, saa gribsk han mon = ne der hær = je,
Krem-pe og Glück-stad dog end hol = de Stand, de man = digt der = in = de sig vær = ge.

3die Vers.

Træ = der en An = den ad Dø = ren ind, saa brat han mon = ne sig skyn = de:
„Hær = ren hu = ska = le = E = ders Sind, og gi = ve E = der Sei = er at vin = de.

6te Vers.

Byd dem at gjø = re fær = dig paa Stand sex = ten, Ski = be med Til = be = hø = re! o.s.v.

19de Vers.

Ski = be fyr = re = ty = ve og sex der laae, de laae der saa stou = te og stol = te; med o.s.v.

Ole Binde.

(Textbogen Pag. 173.)

Temmelig hurtigt.

A. P. Berggreen.

1. Dg det var Me = ster D = le Binde, alt med den ffar = pe Lun = ge, med

Kan = dens Sværd han træng = te ind paa Gam = le og paa Un = ge; det træng = te ind til

h. st.

De Bonte og Rode Rande

(Kort og let)

No. 22. 1848.

Kort og let

Marv og Been, og ram = te bet en Hjer = te = steen, da maat = te Dr = en klin = ge.

st.

The musical score is written on three staves. The top staff is a single melodic line in treble clef. The bottom two staves are a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The music is in 2/4 time. The lyrics are written below the top staff, with hyphens indicating syllables across notes. A 'st.' (stop) is marked below the piano part after the first measure.

De Danske og deres Konge.

(Textbogen Pag. 178.)

Temmelig langsomt.

A. P. Berggreen.

1. Alt rei = ser Vin = tren sit hvi = de Telt; alt rei = ser Vin = tren sit hvi = de Telt; med
7. En = hver vil fri = de, trods Kjon og Stand, En = hver vil fri = de, trods Kjon og Stand, hver

h. st.

Sis lig = ger lil = le og sto = re Telt; men Dan = mark sto = ler paa Her = ren.
Mand er en Helt, hver Dvin = de en Mand, og Dan = mark sto = ler paa Her = ren.

st.

8de Vers.

Sin Liig = skjor = te dra = ger nu Sven = sten paa, sin Liig = skjor = te dra = ger nu Sven = sten paa, som
Død = nin = ge = ska = rer i Sne = en de gaar. Men Dan = mark sto = ler paa Her = ren.

9de Vers.

De le = ven = de Sne = mænd stor = me paa Stand, de le = ven = de Sne = mænd stor = me paa Stand, men
Dvin = den dem smel = ter med sy = den = de Vand. Trygt Dan = mark sto = ler paa Her = ren.

11te Vers.

Snart to = ner Te De - um som Hjer = tets Følf, snart to = ner Te De - um som Hjer = tets Følf, og
Kon = gen knæ = ler med alt sit Følf. For Sei = ren tak = te de Her = ren.

Den sølsomme Jordefærd.

(Textbogen Pag. 182.)

H. B. Gade.

Langsamt og søgmødig.

1. En Schweitser = bon = de staaer aar = le ved Strand, da seer han i bor = ger = lig Dragt en
 5. U = sa = li = ge Hjer = te, som Ro og Rist i Li = vet ei fandt, saa brist, saa

Mand i Baa = den som Van = det sig nær = mer; tre Un = ger = sven = de fra skum = men = de Næs hen =
 brist! Gud naa = de min Hu = stru hjæ = re! I stak = kels Dren = ge, u = skyl = di = ge Tre, som

sv. st. h. st. sv.

bæ = re den Gam = le paa fug = ti = ge Græs, hvor Bu = sken for Stor = men be = skyt = ter.
 de = le saa tro = fast Fa = de = ren's Dee, han ra = ned jer Lyt = te med U = re.

h. st. *st.*

7de Vers.

Da skjæl = ved i Stor = men svei = en = de Pii!, og Morg = nens Maa = ne for = ag = ten = de Smil fra
 Sky = en ham blin = ked i = mø = de. Med Haan = den han tryk = te sin Pan = de saa hed, og
 bleg = ned i = gjen med en iis = fald Svøb, og frym = ped sig at = ter = og dø = de.

Eleonore Ulfeld.

(Tertbogen Pag. 192.)

P. C. Krossing.

Langsamt.

1. Tungt Kon = ge = dat = trens Taa = re flød bag Fæng = slets skum = le Mu = re, og

U = der, Kul = de, Gult og Rød skar Pan = dens by = be Ju = re. Herr

Cor = firs og hans Søn = ner gaae i Ver = den om saa vi = de, og

h. st.

in = tet Fræn = de = vi = e saa Kong Chri = stians Dat = ter li = de.

st. *sv.*

Thomas Kingo.

(Textbogen Pag. 196.)

N. P. Berggreen.

Lemmelig hurtigt.

1. Der sid = der en Dæ = ver i Glan = ge = rup By, han væ = ver saa aar = le og

fil = de; ret drif = tig han sid = der i fat = ti = ge By, mens Spo = ler = ne rul = len = de

tril = le; ved Si = den der sid = der i Af = te = nen seen og Mor = ge = nen

aar = le, ved Rof og ved Leen, hans Hu = stru for Gud og Al = ver = den.

Cort Adeler.

(Lertbogen Pag. 203.)

Temmelig langsomt og med megen Kraft.

A. P. Berggreen.

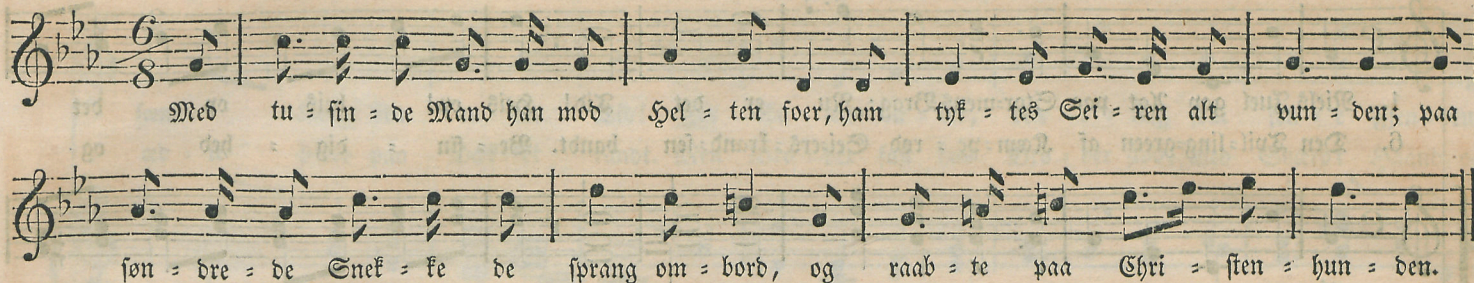
1. Cort A = de = ler var sig en Helt saa stærk, hans Ry foer saa vi = de om Lan = de; han

m.st.

ø = ved saa man = gent et Mand = doms = værk alt ved de frem = me = de Stran = de.

4de Vers.

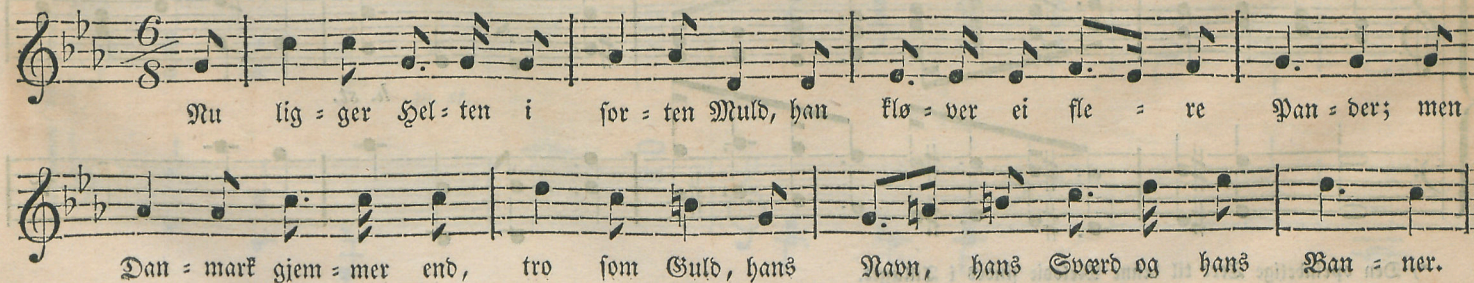
Med tu = sin = de Mand han mod Hel = ten foer, ham tyt = tes Sei = ren alt vun = den; paa
 søn = dre = de Snef = fe de sprang om = bord, og raab = te paa Chri = sten = hun = den.

7de Vers.

Med ven = stre Haand tog han Svær = det fat, og nu foer han ik = ke med Lem = pe; paa
 Dæf = fet der faldt et Ho = ved saa brat, det tab = te den tyr = ki = ffe Kæm = pe.

10de Vers.

Nu lig = ger Hel = ten i for = ten Muld, han flø = ver ei fle = re Pan = der; men
 Dan = mark gjem = mer end, tro som Guld, hans Navn, hans Sværd og hans Ban = ner.

Niels og Jens Juel*).

(Textbogen Pag. 206.)

Temmelig langsomt; som en Marsch.

1. Niels Juel gav Ugt paa Stor-mens Brag: „Nu er det Tid! Heis op! heis op det

6. Den Døil-ling-green af Kæm-pe = rod Sei-ers = frand = sen bandt. Be = sin = dig = hed og

ro = de Slag! og flaa paa Go = then Slag i Slag! I Luf = ten spræng! og

Hel = te = mod i Fa = ren hos hver = an = dre stod. Skjøndt strøm = me = viis det

st.

h. st.

*) Den oprindelige Text til denne Melodie findes i Tillaget.

Stille

(Stille for Begyndelsen)

Stille for Begyndelsen

Stille for Begyndelsen

sænk i Kvag! Nu er det Tid! For So = len da = ler, den i = dag skal sku = e Fien = dens
 æd = le Blod paa Dæk = ket randt. Men Bro = der fast hos Bro = der stod, med Sværd i Haand, og

st. *h. st.* *st.*

Ne = der = lag, skal sku = e Fien = dens Ne = der = lag i Strid."
 Fod ved Fod, med Sværd i Haand, og Fod ved Fod, og vandt.

m. st.

Jvar Svittfeld.

(Textbogen Pag. 212.)

Ikke for langsomt.

En Folkemelodie.

1. Bort Sø = de = land var al = tid rigt paa ra = fte Dr = logs = hel = te, der an = saae Tap = per =

st.

hed for Pligt, og skjælv ei, naar det gjeld = te. Saa var vor Fæd = de = ler, vor Tor = den = skjold, og

Glojffmndro3

(Glojffmndro3)

faa er fleer; vort Gø = de = land var al = tid rigt paa ra = ffe Dr = logs = hel = te.

Tordenskjold.

(Textbogen Pag. 220.)

N. P. Berggreen.

Hurtigt og med Kraft.

1. Kul hen = o = ver Fjeld og Bælt, Kæm = pe = sang om Nor = dens Helt!

m. st.

Sjung med et Aar = hun = dreds Røst Hel = tens Navn fra Kyst til Kyst!

Tor = den = skjold! dit Kæm = pe = ry lys = ner stolt som Lyn i Sky —

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clef). The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the vocal staff. The piano accompaniment features chords and moving lines in both hands, with a brace on the left side.

Navn, som trod = ser Muls og Grav! rul som Tor = den o = ver Hav!

The second system continues the musical score. It maintains the same vocal and piano parts. The lyrics continue below the vocal staff. The piano accompaniment continues with similar harmonic and melodic patterns. The system concludes with a double bar line.

Sans Egede.

(Lertbogen Pag. 224.)

A. P. Berggreen.

Choralmæssig; ikke for langsomt.

1. Et hel = ligt Kors staaer høit i Nord, hvor in = gen Sang-fugl byg = ger; i

sv.

Ence det staaer paa froz = ne Jord og langt = fra Lov = sal = Skyg = ger. Har

h. st.

sv.

Ly = set dø = de Jord for = ladt, og iis = ner Him = len selv ved Nat, hvor

h. st. *st.*

Sjæl og Hjer = te giv = ser: Fra Bøl = ge = Bjerg af e = vig Iis hen =

sv.

pe = ger mod Guds Pa = ra = diis det Kors ved Nat og ly = ser.

m. st.

Ludvig Holberg.

(Tertbogen Pag. 228.)

M. B. Gade.

Ikke for hurtigt, og med Ude.

1. Før var der knap skre = ven paa Danst en Bog, som ret fun = de Hjer = ter = ne hu = e, fun
 3. Da sei = led et Skib fra Ber = gens Fjord, en ko = ste = lig la = det Sne = le; thi

E = ven = tyr, brug = bart i Raf = fel = ovns = frog, fun Vi = se til Spin = der = stens Stu = e.
 Lud = vig Hol = berg var der om = bord, han stir = red saa vi = de fra Dæk = le.

Bernstorfferne.

(Berthogen Pag. 233.)

N. P. Berggreen.

Temmelig langsomt.

1. Sku hen i fem = te Fred = riks Da = ge! See der en = Bon = de = flot med

Sorg og Fryg = tens A = nel = ser at dra = ge ad Wei = en op til Bern = storffs Borg.

Henrik Gerner.

(Vortbogen Pag. 241.)

M. V. Berggreen.

Ikke for hurtigt.

1. Herr Hen = rik han sid = der saa tan = ke = fuld, hans Ho = ved til For = den mon hel = de, det
 2. Herr Hen = rik han stan = der i hvi = den Sand, der ma = ler han Stre = ger saa man = ge, baade

h. st.

gjør han = nem Gje = len saa for = rig = fuld, at Skjold = un = gens Stridsmænd mon træl = le. Nu
 frum = me og fru = sed', som Møl = le = vand, baade ret = te og for = te og lan = ge. Nu

Surtigere.

snur = re de Guld = hjul for Van = ger = nes Skridt; nu bru = ges fun
 snur = re de Guld = hjul for Van = ger = nes Skridt; nu bru = ges fun

h. st.

Skjold = un = gens Strids = mænd til Strid; Hil væ = re Herr Hen = rif!
 Skjold = un = gens Strids = mænd til Strid; Hil væ = re Herr Hen = rif!

m. st.

Lars Vagge.

(Textbogen Pag. 255.)

A. P. Berggreen.

Livligt, dog ikke for hurtigt.

1. Kling Har = pe for den hol = de Mand med Dr = gel = lyd og Klok = ke = klang! Hvo
6. Med op = bragt Bæl = de Bøl = gen drev; i Hvir = vel = vin = de Blæ = sten kom; med

st.

ffel = dent Hoi = mod vi = se kan, ham løn = ner ei Guld, ham løn = ner Sang. D
tun = ge Drøn Dr = ka = nen rev de tyk = ke stær = ke Ma = ster om. Brat

m. st.

Vidt hurtigere.

Held mig, Held, at jeg sijn = ge kan! Min Sang skal pri = se den Dan = ne = mand.
 nær = med sig Do = dens Di = e = blif, mens end = nu paa Dæf = tet de Pom = per gif.

m. st.

13de Vers.

„Ha Hur = ra!“ raab = te den Bor = ger, „her! Frift Mod! hvo vil for = tje = ne dem?“ Hver
 hør = te ham, dog taug En = hver; af Tu = sind sig In = gen vo = ved frem. For=
 gjæ = ves stræf = te med stjel = ven = de Bryst de Syn = ken = de Hæn = der mod Dan = ner = kyst.

Thomas Thaarup.

(Textbogen Pag. 251.)

Langsomt.

N. P. Berggreen.

1. Hvo hvi = ler her i fri = ske Grav, paa stil = le Lands = by = kir = ke = gaard? For =

ladt den gam = le Ban = drings = stav nu stø = vet i hans Kam = mer staaer.

Villemoes.

(Tertbogen Pag. 268.)

Temmelig langsomt.

A. W. Berggreen.

1. Kom = mer hid, I Pi = ger smaa! Strængen vil jeg vø = re, Daa = rer skal i Di = et staae, naar min Sang I

hø = re; om saa bold en Un = ger-svend, al = le fag = re Pi = gers Ven, før = ge = ligt jeg sjun = ger.

Phonix.

(Tertbogen Pag. 278.)

M. P. Berggreen.

Ikke for hurtigt.

1. Naar fløet et Folk i Af-magt syn-ker, og bug-ner un-der Kummer's Nag, naar vrant-ne Gub-be Pan-den

h. st.

ryn-ker, og kun For-sag-te fal-des flog; da Skjal-den sø-ger Old-tids Slæg-ter, og

st. *h. st.*

(1891 in 1892 1893 1894)

fin=der i Er=in=dring Trøst, thi Modlø=he=den al=drig mæg=ter, at næ=re Flam=men i hans Bryst.

st. h. st.

2.
Men naar et Folk, hvis liden Brimmel
Indskrænkes af et mægtigt Hav,
Fremdeles stoler paa den Himmel,
Som deres Fædre Kraften gav;
Naar raske Kriger ei forsager,
Men sliber tillidsfuld sit Spyd,
Dg venter tryk de grumme Drager, —
Da toner Sang og Harpelyd!

3.
Ei første Gang en ærlig Kæmpe,
I Haab til Gud af Hjertets Grund,
Forstod Uhyrets Harm at dæmpe,
Skjøndt Fraaden stod i glubste Mund.
Skarpt Spøret blinker, Diet flammer,
Hans Arm er stærk, og stærkt hans Mod:
I Gøderbug han Dyret rammer,
Dg Crocobillen døer i Blod.

4.
Dg, maae for Magten Tappre segne,
Hvo klage tør? De fare vel!
Langt større Held, som Fri at blegne,
End leve brændmærkt som Træl.
Misundes Timur vel sin Ære,
Der slog en Jord med Bøddelriis?
Bil heller du ei Cocles være,
Som stred og sank paa Romerviis?

5.
Hurra! I danske Helte raske!
Gud Ægir kjækt os haabe bød.
Flur stiger Phønix af sin Æske,
Den stolte Fugl er ikke død.
Den spredte sine hvide Vinger,
Sin Hals den hæver rank med Lyst,
I Næb den Dannebrogse svinger,
Dg Volgen spiller om dens Bryst.

6.
Flyd ud paa Dybet som en Svane!
Vor Glædeshilsen følger dig!
Svøm, bryst dig efter gammel Vane;
Dit Kors i Æther bade sig.
Lær Volgen, naar du den bedækker,
Naar Underfloen Sandet slaaer:
Om Danmark mister sine Snekker,
Dog aldrig Danskes Mod forgaaer.

7.
Med Ildbogstaver Phønix skrive
Vi paa din kongelige Stavn;
Skjøndt sidste Fugl du ei skal blive,
Som flyver ud fra Kjøbenhavn.
Men Phønix er vor Roes paa Havet,
En kraftig Gris i vilden Sky,
Som, naar man troer den er begravet,
Af Æfen svinger sig paany.

Schlenchläger.

Anm. Da Digteren har gjort flere Forandringer i denne Sang, er Texten her heelt aftrykt.

Den 28de Mai 1831*).

(Textbogen Pag. 281.)

Temmelig hurtigt.

A. P. Berggreen.

1. I høi = en Hal sad tan = ke = fuld en Ju = bel = drot, alt nær ved Maa = let. Hans

st.

Hjer = te brød i = gien = nem Staa = let af gam = mel For = doms for = te Muld: fit

h. st. *st.*

*) Den oprindelige Text til denne Melodie findes i Tillægget.

skjøn = ne Ri = ge vil han heg = ne, at ei i Di = dens Strøm det seg = ne for U = fred

m. st.

i fit e = get Bryst, for U = fred i fit e = get Bryst.

THE END OF THE WORLD

First system of musical notation, consisting of three staves. The top staff contains a vocal melody with lyrics: "The end of the world is near, the end of the world is near." The middle and bottom staves contain piano accompaniment.

Second system of musical notation, consisting of three staves. The top staff contains a vocal melody with lyrics: "The end of the world is near, the end of the world is near." The middle and bottom staves contain piano accompaniment.

Copyright, 1900, by the Author.

Til læg.

De danske Støender.

Iemmelig hurtigt og med Kraft.

M. P. Berggreen.

1. I gam-le Norden Skif det var, naar

m. st.

Dan-sken gif til Tin-ge, han i sin Haand sit Gla-vind bar, om Skuldren Brynie = rin = ge. Og som hans Klinge

2.

Da hørt mange stolte Ord;
 Det ei var Brug at blune,
 Man sloges i det gamle Nord
 Udi det bedste Lune.
 Imens man leved, var man fri,
 Dg døde man, var det forbi;
 Man fik en Høi at ligge i,
 Med Bautasteen og Rune.

3.

Men Tiden lærte Danfken snart
 Det frie Mod at glemme,
 Dg han blev vant til Slaveart
 Med altfor let et Nemme.
 I sløve Trældoms usle Kaar
 Bag fremmed Plougshjert Bonden gaaer,
 Af Ridesfogden Pidsk han faaer
 Dg skjælver for hans Stemme.

4.

Den Ridder kommer høi tilhest,
 Den Borger ydmyg bukker;
 Han veed, det er en farlig Gæst,
 For hvem ei Vaasen lukker.
 Forknytt bag fine Ruder smaa,
 Med Bly i Windvet, Taget Straa,
 Dg Armøds Tegn i hver en Braa,
 Han skjuler sig og sukker.

5.

I vore Tider nærmes vi
 Paany de gamle Vaner.
 Vor Tanke, modig, stolt og fri,
 Forsøger nye Vaner.
 Vi ruste os med Landens Sværd,
 Vi kjende grandt vort Borgerværd,
 Vi rede staae til kraftig Færd
 Bag Rets og Sandheds Faner.

6.

Dg Fredrik skønner Tidens Tegn;
 Han veed, det er en Vre,
 I frie Tankers Fødeegn
 En elsket Drot at være.
 Dg derfor lod hans Kongebud:
 Drag nu, mit Folk, til Tinge ud,
 Til frie Raad; og giv Gud,
 Mit Ord maa Frugter bære!

7.

Da saaes en udvalgt Hob afsted
 Til Danning at drage;
 Men bedre Vaaben tog den med,
 End Skjold og Landsfæstige.
 Thi klar Forstand og sikkert Meed
 Dg Kraft, til Maadehold bereed,
 Dg trofast Hu i Kjærlighed
 Naar de, hvor Sværd er svage.

8.

Men gamle Dan med styrket Mod
 De Braves Røst fornemmer.
 Forsyngtet rullede hans Blod
 Ved deres hjærve Stemmer.

Thi Held hver god og retvis Mand,
 Som fri og blid og med Forstand
 Staaer fast paa Tinge for sit Land;
 Ham aldrig Danmark glemmer.

Fr. Chr. Olsen.

Til Dannebrog.

Som en Marsch.

H. Vah.

1. Vist stolt paa Co = dans Bøl = ge, blod = rø = de Dan = ne = brog!   Din Glands ei Nat skal dø = ge, ei

st.

By = net dig ned = slog.   Du o = ver Hel = te svæ = ved, som sank i Dø = dens Favn, dit ly = se Kors har

h. st.   *st.*

høe = vet til Him = len Dan = marks Navn.

2.

Fra Himlen er du kaldet,
Du Danmarks Helligdom!
Did har du Kæmper kaldet,
Som Verden leder om.
Saalænge Rygtet svinger
Sig over Land og Sø;
Mens Nordens Harpe klinger,
Din Roes skal ei uddøe.

3.

Syng høit i Kampens Bulder
Om Tuul, din Kæmpe bold;
Naar Tordenen om dig ruller,
Du syng Tordenskjold!
Og flyver du mod Himlen
I stolte Luers Favn,
Da nævn for Stjernevimlen
Din høie Hvittfelds Navn!

4.

Hvergang en Stjerne funkler,
En Helt du nævne kan;
Men Ingen, som fordunkler
Din store Cristian.
Paa Lysets Kyst han stander
I Seiersklædebon,
Hvergang en Kæmpe lander
Hos Rud og Absalon.

5.

Med Palmen Christian vinker,
Naar, Dannebrog! han seer
Dit hvide Kors, som blinker
I Kampens Flammeffær.
Dift høit for alle Vinde!
Kald dine Sønner frem!
Mens Havets Bølger rinde,
Din Glands omstraale dem!

6.

Vai stolt ved Danmarks Strande!
Vai stolt ved indisk Kyst!
Og ved Barbarers Lande
Lyt stolt til Bølgens Røst!
Den toner om din Hæder,
Om dine Kæmpers Pries;
Og Heltene det glæder
I deres Paradiis.

7.

See dem, du har tilbage!
De blusse ved dit Navn;
Vil for din Hæder drage
Med Fryd i Dødens Favn.
Uplettet skal du svinge
Dig over Verdens Sø,
Til Nordens Brynner springe
Og Danmarks Hjertes bøe.

B. S. Jagemann.

En ganske ny Vise

om den mandhaftige Jydste Ridder, Herr Niels Ebbesen til Nørreriis,
som Aar 1340 slog i Randers den kullede Grev Geert fra Mendsborg, for at udfrie Danmark af Tydskernes Bold,

Ikke for langsomt.

som dengang revs om Riget.

A. W. Berggreen.

1. Om Dan = ne = marks Dvi = de der løb en Sang, saa sør = ge = lig: der var in = gen Kon = ning i

Dan = ne = vang, men Bor = ger = frig; Dan = sken var fred = løs i Skov og paa He = de,

Her = rer vi hav = de af Him = me = lens Bre = de, for Tyd = sker = ne re = ves om Dan = mark!

2.
Det voldte en Konning saa svigefuld,
Som Skum paa Vand,
Det voldte to Grever af Jettefuld,
I Holsterland;
Mange om Skylden og flere om Skaden,
Fjenden paa Vorgen og Falskhed paa Gaden,
Da Tydskerne revs om Danmark.

3.
Grev Geert var en Kæmpe, en Hals fuldhaard,
Som Staal og Jern,
Dg Krigsmand der strømmede til hans Gaard,
Fra nær og fjern;
Alting han voved for livet at vinde,
Spared som Nelsen ei Ben eller Fjende,
Dg Tydskerne revs om Danmark.

4.
Grev Hans var en Kræmmer, holdt Huus i Kiel,
Med Høg og Hund;
Han kaldtes den Milde, for evigt Smil
Var om hans Mund;
Næven i Skove og Ulven paa Hebe,
Herrer vi havde af Himmelens Brede,
Da Tydskerne revs om Danmark.

11.
Sig havned de Holster ved Skanderborg,
Der faldt vor Helt,
Dg sunget der blev om Jyllands Sorg
Ved Sund og Bælt;
Aldrig hans Minde dog lægges i Mulde,
Han stod i Spidsen for Tyderne hulde,
Da Tydskerne revs om Danmark!

5.
Niels Ebbesen var sig en Riddersmand,
Paa Vorreris,
Dg aldrig forstummer i Hedeland
Den Herres Priis;
Han tog af Dage den fullede Greve,
Fri vilde han enten døe eller leve,
Da Tydskerne revs om Danmark.

6.
Den fullede Greve drog op i Nor,
I Herrefærd,
Han rykkede frem, som han pleied før,
Med Ild og Sværd;
Tyderne alle, fra Randers til Ribe,
Dandse han bød efter Holsternes Pibe,
For Tydskerne revs om Danmark.

7.
Niels Ebbesen! sagde Grev Geert paa Tydsk:
Din Frist er kort,
Vil ikke i Galgen du lære Tydsk,
Saa påk dig bort!
Skam skal du faae med Herr Bugge paa Halsen,
Hvormange Heste I saa har paa Stalden,
For nu raader Tydsken i Danmark!

12.
Forgangne er siden femhundred Aar,
I Lyft og Rød,
End Dannebrog vaier og Danmark staar
I Aften rød;
Kappes nu, alle Smaafugle i Lunden!
Nu er til Sang om Niels Ebbesen Stunden.
Lad Tydskerne grabe for Danmark!

8.
Niels Ebbesen svared et Ord i Hast:
Hang Dyd og Skjelm!
Men hang ingen Ridder, for Sværdet brast,
Med Skjold og Hjelm!
Bogt dig for hvem du til Fredløshed dommer!
Langt ei fra Born og fra Hustru jeg rommer,
Mens Tydskerne rives om Danmark!

9.
Med Tydskere vrede i Tusindtal,
I Rammen kry,
Den fullede Greve drog ind med Brat
I Randers By;
Ild han tured og værre det tegned,
Dvinderne baved og Bornene blegned,
For Tydskerne revs om Danmark.

10.
Niels Ebbesen foer da i Harnisk brat,
For Landefred,
Han gjæstede Greven en Foraarsnat,
Dg Sværdet beed;
Fri vilde han enten døe eller leve,
Livet han tog af den fullede Greve,
Da Tydskerne revs om Danmark!

N. F. S. Grundtvig.

En anden Melodie til
Risen om Sinclair.

Ikke for hurtigt.

(Lertbogen Pag. 160.)

1. Herr Sin = clar drog o = ver sal = ten Hav, til Nor = rig hans Cours mon = ne stan = de; blandt

Guld = brands Klip = per han fandt sin Grav, der van = fed saa blo = dig en Pan = de.

Christian den Fjerdes Minde*).

(Sang ved Regentens anden Jubelfest 1823.)

1.

Kong Christian lægger ned sit Sværd
Med Heltesmilt paa Laurbærfrandsen;
Glad iler han fra Raabendandsen
Til Borgerdaad i Fredens Færd.
I Fredens milde Palmestygge
Et Værdomstempel han vil bygge,
:|: Som trodser Tid og Evighed. :|:

2.

Hæng Lauren paa mit Rosenborg
Bed Siden af mit Blod paa Klædet;
Thi ogsaa den med Blod er vædet,
Den vandt jeg gjennem Hjertesorg.
En Krands af Egen vil jeg sætte:
Den kan man paa mit Hoved sætte,
:|: Naar Sceptret lægges paa min Grav. :|:

3.

Den Yngling, som sin Foraarstid
Til Høst paa Vandens Uger over,
Som stadig grunder, fløgtig prøver,
Dg gi'er os Frugten af sin Flid, —
Skal kummerligt om Ly han lede?
Nei! jeg vil bygge ham en Rede,
:|: Vil lette Vandens raske Flugt. :|:

4.

Saa reiste sig den kjære Gaard,
Som gi'er os Ly i Ungdomstiden,
Dg som vi albrig glemme siden,
Mens vi i Danmarks Have saar.
Der Musen kjærlig os besøger
Dg aabner for vort Blik de Bøger,
:|: Som glemme Seclers Sandhedskorn. :|:

5.

Dg kraftig Marv i Muren groer:
Som Christian selv den stod i Kampen,
Dg ingen Bombe slukte Lampen,
Der skinner paa Studentens Bord.
Mens meget Nytt i Gruus er fundet,
Staaer fast, hvad Christians Kraft har grundet,
:|: Hans Børs, hans Taarn, hans Rosenborg. :|:

6.

Derfor i Aftnens Høitidsstund
Vi end Kong Christians Gravøl feire;
Begeistret mindes vi hans Seire,
Hans Kamp og Daad i Fredens Lund.
Tohundred' Aar hans Navn beundred';
Men svandt end Millioner Hundred',
:|: Sang Danmark dog sin Christian! :|:

Sophus Bøhle.

*) Den oprindelige Text til Melodien Pag. 68.

Litr. A. Melodien til „Kong Christian stod ved høien Mast“

efter N. Schiørings „Selskabs-Sange med Melodier“,
Kjøbenhavn 1785.

Maestoso.

Kong Chri = stian stod ved høi = en Mast, i Røg og Damp. Hans

Bær = ge ham = re = de saa fast, at Go = thens Hjelm og Hjer = ne brast. Da sank hver fiendt = ligt

Speil og Mast i Røg og Damp. Flye, skreeg de, hver, som flyg = te kan! hvo

staaer mod Dan = marks Chri = sti = an? hvo staaer mod Danmarks Chri = sti = an i Kamp?

Litr. B. Melodien til „Kong Christian stod ved høien Mast“
 efter N. Schiørings „Arier og Sange af danske og oversatte Syngestykker“,
 Kjøbenhavn 1789.

Maestoso.

Kong Chri = stian stod ved høi = en Mast, i Røg og Damp. Hans

Bær = ge ham = re = de saa fast, at Go = then's Hjelm og Hjer = ne brast. Da sank hver fjendtlig

Speil og Mast i Røg og Damp. Flye, skreeg de, flye, hvad

flyg = te kan! hvo staaer for Danmarks Chri = sti = an i Kamp.

Anm. Hos Schiørning staaer denne Melodie i D-dur. Jeg har omsat den i C-dur for at lette Sammenligningen mellem de to her aftrykte Varianter af denne Composition.

Jolkesang *).

1.

Kong Christian stod ved høien Mast,
 I Røg og Damp.
 Hans Bærge hamrede saa fast,
 At Gothen's Hjelms og Hjerne brast:
 Da sank hvert fjendtligt Speil og Mast
 I Røg og Damp.
 Fly, skreg de, fly, hvad flygte kan!
 :|: Hvo staaer mod Danmark's Christian :|:
 I Kamp?

2.

Niels Tuel gav Agt paa Stormens Brag: —
 Nu er det Tid! —
 Han heisede det røde Flag
 Og slog paa Fienden Slag i Slag;
 Da skreg de høit blandt Stormens Brag:
 Nu er det Tid!
 Fly, skreg de, hver, som veed et Skjul!
 :|: Hvo kan bestaae mod Danmark's Tuel :|:
 I Strid?

3.

O Nordhav, Glimt af Bessels brød
 Din mørke Sky.
 Da tyede Kæmper til dit Skjød;
 Thi med ham lynte Skræk og Død.
 Fra Ballen høstes Braal, som brød
 Den tykke Sky.
 Fra Danmark lyner Tordenskjold;
 :|: Hver give sig i Himlens Vold :|:
 Og fly!

4.

Du Danstkes Bei til Roes og Magt,
 Sortladne Hav!
 Modtag din Ven, som uforfagt
 Tør møde Faren med Foragt,
 Saa stolt som du mod Stormens Magt,
 Sortladne Hav!
 Og rask igjennem Larm og Spil
 :|: Og Kamp og Seier før mig til :|:
 Min Grav!

Johannes Ewald.

*) Den oprindelige Text til Melodien Pag. 50.

Mindefang om Kong Frederik den Sjette.

Langsomt og blidt.

(Til Folkefangstønen: „Dronning Dagmar ligger i Ribe syg“.)

1. Paa sin Elig-seng lig-ger Kong Fred-rik hvid. Fra Bug-gen var hans Pu-der haar-de. Dan-sken ham

glem-mer ret in-gen Tid, vel-sig-net hans Navn skal vor-de. Ak! for Kon-gen rin-ge Danmarks Klokker.

2.

Var ham Kronen tung, blev ei Hjertet haardt.
Gud saae hvad Sorg han maatte døie:
Stuffed ham Lykken sveeg Glæden bort,
Det skulde hans Sjæl ei bøie.
Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

3.

Han var Danst, som Danrigets bedste Mand,
Dg Retsfinds Krone har han baaret.
Jevn var hans Tale, og Tanken sand,
Dg Sindet saa lyst som Haaret.
Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

4.

Han var mild. Han stod ved sin Faders Haand
I Folkets arnebundne Dage;
Mildelig løste han Bondens Baand
Dg røstes ved Negerens Klage.
Nu for Kongen sørge frie Mænds Sønner.

8.

Sjette Fredrik havde os Alle kjær;
Ham skinned Kjærlighed af Vie.
Fattigmand traadte hans Throne nær,
Gud glæde hans Sjæl i det Høie!
For vor Fader ringe Danmarks Klokker.

5.

Han var fød og baaren til Kroner to;
Den ene skulde han kun bære.
Lykken var ham falsk; men hans Folk var tro;
Dg gammel blev han med Ure.
Nu for Kongen sørge Danmarks Sønner.

6.

Han var fast. Han standet i Keiserfal;
Ret aldrig Danstken skal det glemme —
Danrigets deiligste BANG og DAL
Han værned med mandig Stemme.
Nu for Kongen sørge Danmarks Hjerte.

7.

Han var viis. Han satte til Folket Viid:
Han saae, hvor Kræfter laae i Dvale;
Lungebaand leed han ret ingen Tid,
Om Lov bød han Folket tale.
Nu for Kongen sørge Folkets Hjerte.

Indhold.

	Pag.
Indledning	V.
Thyra Dannebød	1.
Evend Tveffjag	2.
Thorvald Vidførelse	4.
Knud den Store	6.
Wilhelm Bisp og Kong Evend	8.
Knud Lavard	10.
De tvende Kirketaarne	12.
Abfalon	14.
Dronning Dagmars Død	16.
Marcks Stigs Døttre	18.
Niels Ebbesen	20.
Ridderen ved Kulsvierhytten	22.
Ridder Kalv	24.
Kong Baldemars Tugt	25.
Morten Vorup	26.
Kjøbenhavns Universitets Stiftelse	27.
Daniel Ranzau	28.
Uranienborg	30.
Pycho Brahes Farvel	32.
Sinclar	34.
Slaget paa Solberger Hede	36.
De Bind	38.
De Danske og deres Konge	40.
Den sælsomme Jordekjærd	42.

	Pag.
Eleanore Ulfeld	44.
Thomas Ringo	46.
Gort Adeler	48.
Niels og Jens Juel	50.
Ivar Hvitsfeld	52.
Frederikshald	4.
Torbenfjold	54.
Hans Egede	56.
Ludvig Holberg	58.
Bernstorfferne	59.
Henrik Gerner	60.
Lars Bagge	62.
Thomas Thaarup	64.
Villemoes	65.
Phenix	66.
Den 28de Mai 1831	68.

Tillæg.

De danske Stænder	72.
Til Dannebrog	74.
En ganske ny Vise om Niels Ebbesen	76.
En anden Melodie til Visen om Sinclar	78.
Christian den Fjerdes Minde	79.
Do Varianter af Melodien til „Kong Christian stod ved høien Mast“	80.
Texten til „Kong Christian stod ved høien Mast“	82.
Mindefang om Kong Frederik den Sjette	83.

Trykfeil.

Pag. 6, 1ste Vers. I 9de og 10de Takt fordeles Texten saaledes:
 | Kro-ne var | sam-men-smel-tet |
 — 23, 4de Nodelinie: den sidste Note i 2den Takt skal være e.
 — 26, 4de Nodelinie: den 1ste Note skal være e.

Pag. 45, 5te Nodelinie, 3die Takt: f forandres til es.
 — 47, 2den Nodelinie: den sidste Note skal være si.
 — 54, 2den Nodelinie, 3die Takt: foran a sættes h.
 — 63, 2den Nodelinie, 2den Takt: g forandres til f.

